

Форми на душата. Форми на тялото.
гост на броя - Ина Дамянова

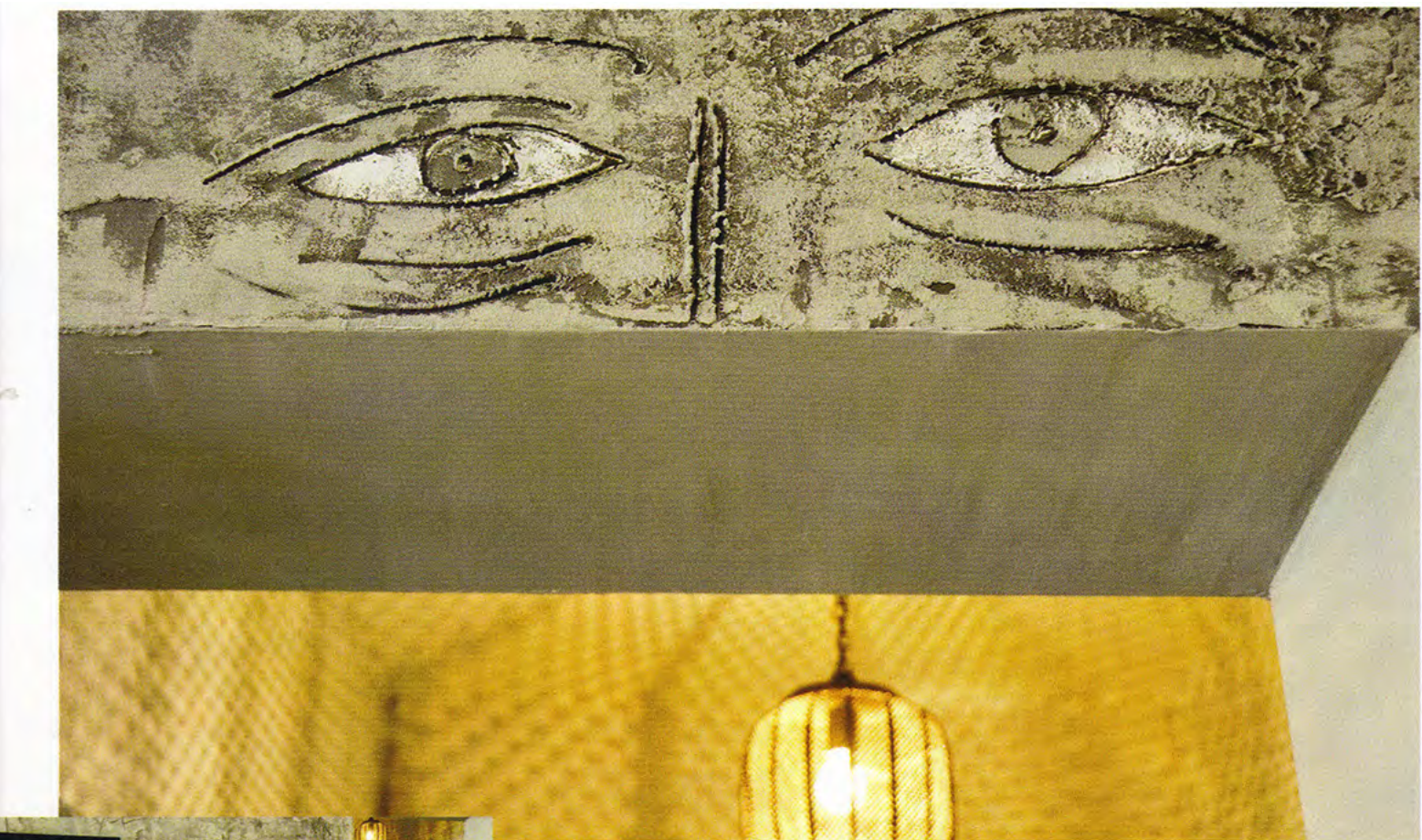

Форми на душата. Форми на тялото.
гост на броя - Ина Дамянова

ДОМ ЗА ДУШАТА

ИНА: ПРЕДМЕТИТЕ С ХАРАКТЕР ОБЩУВАТ ЛЕСНО

текст **ина дамянова**, художник и дизайнер
фотография **светослав караджов** редактор **елка влаховска**

„На балкона ми живее славей, разказвам му за целувката ни, усещам, че ме чува.“ Това е един от текстовете в последната стихосбирка на сина ми Росен „Стереотишина“, който изписах върху стената в новия си дом. И оттогава не знам славей или друго пиле пее на балкона, но всяка сутрин ме събужда чуруликане. Тази стена мина през много варианти – колебаех се между тапети, фотографии, панели от рециклирана хартия. И накрая реших – ще бъде от бетон, с текстове и рисунки. Казах си, че единственото, което няма да ми омръзне, са стиховете на сина ми. Аз съм човек на крайностите – или сменям нещата около себе си много често, или си избирам нещо, с което не се разделям никога. Това е моят първи самостоятелен дом, затова ми е много скъп и го правих с любов.

Миналата година бях на изложението Maison&Objet в Париж и попаднах на мебели на френска фирма, които много ми харесаха. Те са в актуалния сега стил industrial vintage и са акценти в интериора – масата с винт и столовете в кухнята и ретро куфарите, които са в ролята на шкафове в хола и в спалнята. Аз много обичам да миксирам. Харесвам неща, които имат характер и присъствие, независимо дали става въпрос за чиния или за стол. Важен ми е дизайнът дори на вилницата и лъжицата, с които се храня. Когато предметите носят стойност, те започват да си общуват, дори да са от различни епохи. Няма проблем да съществуват в едно пространство и да си говорят. Аз понякога също си говоря с тях, както и с орхидеите си, обичам ги и смятам, че това е взаимно.

ИЗПИТВАМ УДОВОЛСТВИЕ ДА СЕ СЪБУЖДАМ ТУК. АТМОСФЕРАТА И ПРЕДМЕТИТЕ МЕ ЗАРЕЖДАТ С ПОЛО- ЖИТЕЛНА ЕНЕРГИЯ.

На черната дъска в кухнята първоначално си записвах задачите за деня, после реших, че ще е по-разумно да пиша само приятните, а не задължителните неща, като часовете за йога например. Направих си и един малък, по-различен кът: с иконата на Архангел Михаил, която нося навсякъде със себе си. Това е моето място за концентрация и за медитация. Много ми е закътано там, усещам го като пространство, където мога да се скрия и да остана насаме със себе си и с мислите си.

Надявам се, че съм успяла да не претоваря пространството, защото имам такава склонност. Художникът поначало има потребност да се заобикаля с повече детайли. Много внимавах да не сложа неща, които да ме затишат. Тук ще проектирам и ще мисля, защото когато изчистиш идеята в главата си, много по-лесно е после да реализираш нещата. От тази гледна точка това е моето пространство за най-активна работа. Да измисля идеите, да ги нахвърлям и никой да не ми пречи за това.

(Б.р.) Статията и снимките са завършени седмица преди внезапната кончина на художника Кольо Карамфилов, бащата на Росен, сина на Ина Дамянова. Поклон пред паметта му!

Ина Дамянова е многолика, креативна, влюбена, търсеща, непокорна, крехка, любопитна и откровена като дете. Такава е като творец, такава е и като човек.

Страстта ѝ са пътуванията, хобито - импровизации, предизвикателството - експерименти в изкуството и в дизайна, професия - артист, стремеж - да изненада себе си и другите.

Родена в бъдещето и мечтите, духом тя принадлежи на миналото, на романтичния Бел Епок, на красивата Южна Франция, на природата и нейните стихии. Зарежда се, пътувайки на близо и далече, вълнуват я запознанства с нови хора, места и култури, но сърцето си е подарила на Париж. Градът, който е пресечната точка на изкуство, дизайн и дух... също като нея самата.

Ина Дамянова завършва керамика в ССХУ в София. Работи с глина, но в необичайни приложения - инсталации, картини, „опаковка“ на мебели. Глината продължава да ѝ е хоби, но за нея е изчерпана като материал и експеримент, твърде тежка за крехките и ръце и твърде чуплива за ентусиазъм на творческия ѝ процес. „Вече знам всичко за глината. Работя с нея, но тя не може да ме изненада, вече не ме вълнува... за мен е като добър стар приятел, когото срещам рядко, но знам, че винаги мога да разчитам на него“.

Обича да говори чрез графиките си, винаги обвързани в история. Винаги поредица. Винаги със сюжет. Понякога липсва въведение, но винаги има завръзка. Кулминацията е силна и емоционална. Развързката е драматична. Всяка творба да има история и „да разказва“ е общата кармична връзка, в която се е врила пред своята духовна половина - известният художник Кольо Карамфилов.

За съжаление Карамфилов днес вече не е сред нас, но неговите творби продължават да разказват и да вълнуват хората. Поклон пред златните ръце на художника, философа, модерниста, революционера и вражалеца Кольо Карамфилов.

В България Ина Дамянова е известна като художник експериментатор, където след керамиката, графиката и бетона, дълго и ползотворно работи в областта на скулптурата, интериора, различни форми на визуално изкуство. Много осветителни тела и декоративни инсталации от неконвенционални материали - хартия, метал, дърво, кадифе и смоли са част от частни и обществени интериори. В повечето случаи пластичността на произведението не е материализирана, а е динамична и дефинирана от огън, светлина, сенки и вода. Смесването на материали предизвиква автора да експериментира в обеми, цвят и форми. Използването на контрастни по звучене материали (метал и кадифе, бетон и хартия, дърво и пера) неминуемо водят до катарзис в творбата и носят така търсеното силно въздействие върху зрителите.

В чужбина Ина реализира ежегодно изложби, в които презентира уменията си на нестандартен художник и скулптор, където участието на светлината е впрегнато в ролята си на пластичен модулатор. Скулптурните творби са винаги обвързани с релефа на картините и са тяхно логично пластично продължение.

Години наред Ина „опитомяваше“ хартията в своето изкуство. Тънка, ефирна и естествена, хартията бе най-използваният материал за направата на осветителни тела, пана и инсталации. С годините хартията започна да се наслоява и да придобива твърдостта на керамиката. Получената твърда черупка носеше нежните пръстови отпечатаци на Ина, но неминуемо някъде в центъра гротеско се разпукваше и се показваше сърцевината. Твърдата черупка бе запазила нежната хартия невредима.

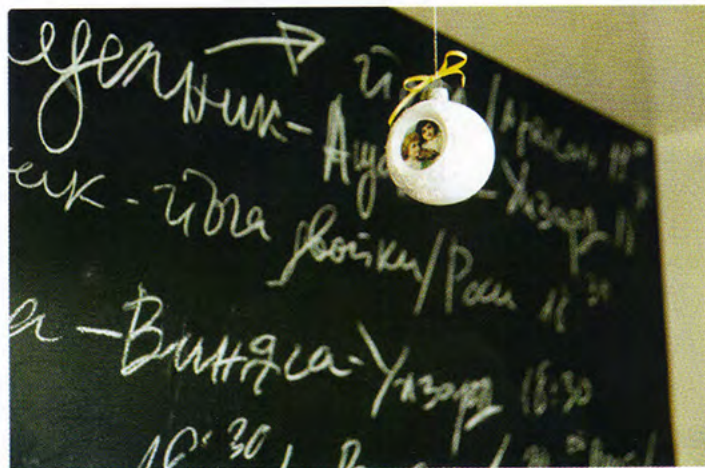
Това е „разказът“ на Ина Дамянова в цикъла „БЕЛЕГ“ и

Най-специалното ми отношение в интериора е към столовете. Приемам ги не като предмети на бита, а като скулптурни форми. Открих си антикварни образци от времето на Тонет, но на фирма, която е спечелила първа в света награда за дизайнерски столове. Моят колега Николай Лещаров ги реставрира, извади внимателно релефа на фигури на ангели, които времето беше заличило. Той има уникално отношение към дървото и към мебелите въобще. Масата от масивно дърво, върху която работя, както и пейката под телевизора, дървеният умивалник в банята – всичко е направено от Лещаров по моя идея.

Разбира се, в интериора поставих и мои любими неща – лампите триножник и кашпите от рециклирана хартия, материал, с който напоследък експериментирам, графики от серията ми „Телесни възли“ върху стената в спалнята, картина от серията „Белег“ над леглото. Комбинирала съм ги с марокански лампи, защото стоят по-еротично.

вие... е това е друго нещо. Това е въпросът, който вълнува всяка жена (каквато сто процентова е Ина) в търсене на идеалния и единствения. Силната духовност винаги е била част от нея, но истински осъзнато и търсено, това се случва последните години. Самата тя смята, че я е намерила за себе си и едва тогава е пораснала от дете в жена, от художник в творец.

Обгърната от творчески ентузиазъм, с отворено сърце и душа в този брой на списание Архитектура, Ина Дамянова гостува и със своите последни творения - повече архитектурни, отколкото част от изобразителното, пластично изкуство.

Силно бяхме заинтригува от появата на три нейни интериорни реализации - заведения за хранене през изминалата 2013 година. До скоро широката публика свързваше името на Ина Дамянова с творбите ѝ от хартия, метал, кадифе, бетон и дърво - платна, скулптура, инсталации, дизайнерски лампи и елементи от продуктивния дизайн.

Последните десет години обаче художничката работи много в посока творбите ѝ да са не само част от изложби и частни колекции, а да са интегрирани в общодостъпни пространства. Водена от вярата, че изкуството култивира, а красотата възпитава и индивида и обществото, тя започва да търси варианти за изпълнение на тази си кауза.

„Изкуството трябва да е достъпно за масовия потребител. Тъй като той не посещава така масово галерии и изложби, реших да му предложа изкуството във вид на сценография в заведенията за хранене, фойетата на хотели, офис сгради и други по-масово посещавани пространства.“

Така малко случайно, повече търсено, Ина Дамянова се залавя с предизвикателството - интериори и

индивидуален дизайн за тях. Понякога първо са творбите и дизайнерските разработки, които отвеждат инвеститорите до Ина Дамянова. Понякога тя започва интериора, водена само от наличното пространство и бъдещи функции. И едва по-късно - по време на реализирането започва да го „овкусява“ с дизайн. Не се ограничава в използването на лични или чужди продукти на дизайна. Харесва различни дизайнери и техните разработки, обича екзотиката на нетрадиционните елементи, донесени от чужди култури и винаги, когато е възможно инспирира от конкретиката на задачата собствени артистични отговори.

Така се появяват Marche и La Veranda във Варна. First food & drinks в София. Винтидж!

Винтидж експеримент в различни посоки, силно дефиниран от материали, рафинирано изказан в цветовете и в пълно съответствие с характера на търсената атмосферата за предлагане на конкретна храна и напитки. Липсата на стил в архитектурата и изкуството въобще към днешна дата са може би една от причините да потърсим романтичните послания на еklektиката и в домовете и в обществените пространства. Така смята и Ина Дамянова, залавяйки се с работата по последните интериори. Винаги е страняла от изкуствените, лъскави „силиконови обвивки“ на повечето интериори на чалга културата. Връщането към „спомени от детството“, топлината и уюта са нейната сила. Това търси и пречупва през конкретната среда, реализирайки не само тези три (последни) свои проекта. (Любими заведения на столичани от години са By the Way и Toba&Co).

Marche и La Veranda се последните заведения в известния черноморски комплекс „Хоризонт“. Архитектурният ансамбъл от сгради и пространства е разположен на скалите, в автентична паркова среда, с необикновена гледка към варненския залив и Галата. Ина Дамянова започва да участва в дългогодишната реконструкция на този комплекс от самото му начало. Първо със свои

в едноименната ѝ изложба в галерия „Ракурси“ 2009 г. Възщност изложбата бележи прераждането на художничката - в личен и творчески план.

„Всяко нещо, минало през времето, остава белег. Значими или не толкова, важните неща остават в нас самите. В едно търсене, преоткриване и пренаареждане на собствения си пъзел, човек намира неочаквани неща за себе си и миналото си, белязали пътя му.“

Белегът не е просто външна рана, не е само физическо усещане, той е запечатан спомен и чувство, и за да продължиш по пътя си, трябва да го обикнеш, приемеш и преосмислиш отново.

Има неща, които се случват отвътре навън, набъбнали в нас до такава степен, че единственият начин да се излекуваме от тях, е да ги оставим да пропука твърдта, за да излезе забравената най-фина, част от нас. Защото привидно твърдото и грубото не е нищо друго, освен отминала нежност...”

2010 - 2011 Ина Дамянова печели стипендия и заминава на специализация в творческата резиденция Cite des Arts във Франция. Именно в страната, която толкова я вдъхновява, и с която тя се оприличава - възелът, в който се срещат изкуство, дизайн, любов и духовност.

Близостта с любимия Париж, срещата с много чуждестранни артисти, възможността за експерименти с нови материали и техники взривяват сетивността и чувствеността на Ина. В резултат на дългите разходки из парижките улици художничката се връща към едно от любимите си занимания - фотографията. В резултат на това се появява изложбата „ОТРАЖЕНИЯ“ в галерия-книжарница „София Прес“. За провокацията на видимото и моментното улавяне на невидимото авторката казва:

„Витрините на Париж носят най-бързата, директна и мъгчалива информация за място и време, за развитието на отношенията и половото разделение, културни наславания и нива. Витрината носи естетика и откровение. Тя е като огледало, в което можеш да видиш не само собствените си потребности, но и тези на една цяла нация. Чрез нея можеш да се самоопределиш. Това е едно изследване на пространството, мястото и времето, както и на човека като неразделна част от тях, отразяващ се като консуматор, който се оглежда в собствените си желания и определя по този начин сам своя социален статус и място в обществото.“

Бурна, емоционална, с привкус на еротика е изложбата „ТЕЛЕСНИ ОТПЕЧАТЪЦИ“ през 2012 г. Творбите са от хартия, където чрез мекия материал Ина Дамянова отпечатва откровенно „амплитудата на своята емоционална температура“ в релеф и цветове.

„Темата за секса и еротиката по някакъв начин е смятана за привилегия на мъжете и много по-често е интерпретирана от тях. Истината е, че тя винаги е била част от мен и е присъствала като подтекст в нещата, които правя. Изложбата е естествено продължение на темата за възела - не само като символ на вътрешно състояние, като топка от емоция и страст, носеща сила и напрежение, а и възелът, трансформиращ се в телесен сплит между двама души, търсещи симбиоза помежду си. Темата е обърната навътре към мен, към търсенето ми за баланс и хармония, на приемане и отдаване между мъжа и жената, но този път много по-директно и откровенно, като мирис и спомен от топъл телесен отпечатък...“, коментира своя творчески замисъл Ина Дамянова.

Какво вълнува днес твореца и дизайнер Ина Дамянова?

С риск да повдигнем повече от необходимото завесата на изненадите ще анонсирам за предстоящата през юни изложба „ФОРМИ НА ДУШАТА, ФОРМИ НА ТЯЛОТО“.

Там очаквайте среща с Новата Ина Дамянова. Преоткрила хартията - груба, рециклирана и твърда, Ина ще е по-мощна от всякога. Тя винаги е обичала да „търси“ и да не се „пристраства“ към определени материали за изразяване на творческите си експерименти. *„В личния си живот съм моногамна, определено, но като творец съм полигамна - по отношение на материали, техники, формати.“* Да сменя материалите, да ги поставя в нетипични употреби, да превръща всяко производство в лаборатория и да поставя под изпитание технологиите често отвеждат художничката на страници места - стари заводи, изоставени работилници, просторен двор, складове и индустриални зони. Такъв е случаят с „новата хартия“. Вече втора година Ина Дамянова използва отпадъчната маса от дейността на завода за целулоза в Белово (един от спонсорите на предстоящата изложба). От производството хартията излиза тежка и мокра, но „перфектна“ за моделиране. Тази хартия напомня на Ина за работата с глина, но е и всичко, с което керамиката я ограничавала. Хартията се моделира и съхне на слънце - екологично, зелено, без използване на енергия освен природната. Харесва ѝ да дава нов живот на нещо старо и ненужно. Хартиният модел, след като изсъхне е лек и нечуплив, а глиненият е толкова тежък и крехък. Първите опити с хартията от Белово са лампи, купи, декоративни елементи, но типично за Ина Дамянова само това не е достатъчно да я задържи за дълго.

И така миналото лято, обикаляйки сред отпадъците на завода в търсене на своето вдъхновение тя „вижда бойно поле“. Големите блокове мокра хартия изглеждат като горди войни посечени в битка. Тази гледка се запечатва в съзнанието и дава началото на художествения цикъл „Форма на тялото“. А „Формата на душата“ ще попитате

